

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Argumentum

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

operantis; nam actus, qui requiritur, vel non est sufficiens ad remittenda venia-
tia, vel non est sufficiens ad omnia, quae de facto remittuntur. Ita Nugnus in 3.
par. t. 2 quest. 87. art. 3. diffic. 2. contra
Suarez in 3. p. t. 4. diff. 12. sect. 5. n. 5. par. 3.
t. 4. resol. 61. Vide Pontifen.

ARCHIEPISCOPIVS.

*Leges editae
in Concilio
Provinciali
possunt ab
Archiep. res
vocari, nec
puniri possit
per trans-
gressionem.*

1. **A**rchiepiscopus potest dispensare, & revocare leges latas in Concilio Provinciali, maximè si Concilium non sibi reservat dispensationem p. 9 tract. 6. ref. 40. Nec potest puniri à Concilio Provinciali de transgressione, sicut possunt Episcopi. ibid. §. Vnde hoc.

ARGVMEN TVM.

*Strictè in-
terpretanda
est dispen-
satio à ma-
jori ad mi-
nus.*

1. Dispensatio strictè interpretan-
da est, neque extendenda à pa-
ritate, vel à qualitate rationis ita, ut ha-
beat locum argumentum ab identitate
rationis à majori ad minus. part. 8. tract. 3.
ref. 41.

ATTRITIO. ET CONTRITIO.

*Quid con-
trito?*

† **A**ttitio, & Contritio sunt affi-
nes, & ideo de utraque simul agi-
mus. Igitur.

*Quid attri-
sisti?*

1. Contritio est dolor de peccato præ-
terito, quatenus est Dei offensa, cum
proposito non peccandi de cætero, &
jam commissa confitendi. Attitio est i-
tem dolor de peccatis, sed imperfectus;
vel, quia non respicit peccatum, ut of-
fensam Dei, sed ut afferens malum, &
quidem vel aeternum, vel temporale in
vita, aut bonis; vel quia caret proposito
vitandi deinceps peccata; vel, quia est
dolor de non habita contritione. Est au-
tem diversus valor contritionis, & attri-
tionis; nam illa per se justificat: hæc non
item, sed requirit Sacramentum Confes-
sionis in re, in d. nec cum illo omnis at-
titio sufficit, ut dicimus. †

*Et quis
attritusque
valer.*

Summa Diana.

Non tenetur quis contritionem eli-
cere eo ipso, quod peccavit mortaliter,
ut putavit Sylvester v. *Contritio num. 4.*
Néque in diebus festis, ut putavit Soto
Lecc. 13. de *Penitentia*. Neque, quando im-
minet populo aliqua magna calamitas,
ut docuit Adrianus in 4. quest. 3. de Con-
fessione. Item neque, quando peccator
est in probabili periculo oblivionis om-
nius peccatorum, ut existimavit Domi-
nicus Soto in 4. dist. 17. quest. 1. art. 6. Ita
Hurtadus disp. 3. diff. 4. par. 5. t. 13. resol. 33.
Qui etiam ref. lit Suarez in 3. par. tom. 4.
disp. 15. sect. 6. docentem, peccatorem te-
nere ante articulum mortis ad non mul-
tum differendam contritionem, sed sine
aliqua temporis determinatione, docer-
que cum Vasquez in 3. par. t. 4. quest. 86.
art. 2. d. 6. peccatorem tenere elicere a-
ctum contritionis in articulo taurum,
vel periculo mortis, quando justificari
non potest per Sacramentum. Et ita ego
dico: nam præceptum contritionis ob-
ligat, quando est necessitas justificatio-
nis p. 3. t. 13. ref. 33. à §. Quinta. nec tene-
tur attenerere nec conterere se peccatis in
confessione aliis absolutis. Diana p. 10. t.
16. n. 30. vid. p. 11. tr. 8. ref. 51.

3. Ex quo patet, post Confessionem
factam in articulo mortis cum attritio-
ne cognita, neminem tenet actu contri-
tionis elicere, ut maneat securus de
sua salute. Quod ulterius probatur pri-
mò: quia nullibi reperitur tale præce-
ptum: Et Ecclesia in Tridentino docet,
ad salutem sufficere attritionem cogni-
tam cum Sacramento, quod incertum
esset, si quis ita confessus in mortis arti-
culo, non esset securus de sua salute. De-
inde quia ex hac opinione sequitur, ne-
minem posse ad Confessionem accedere
cum attritione cognita; quia exponere
se periculo peccandi mortaliter, vel sal-
tem non recipiendi gratiam: Et tandem,
quia hoc præceptum obligaret solum
dotos; qui scirent dubitare, an attritio
cum Sacramento sufficiat: unde essent
pejoris conditionis, quam ignari, quod
est absurdum. Ita Fagundez par. 2. libr. 2.
cap. 4. numer. 13. Faber in 4. dist. 14. quest.
2. diffus. 18. cap. 3. num. 71. & alii contra
Suarez

*Non tenetur
homo conteri
statim post
peccatum.
Nec in die
festo.
Neque cum
populo immix-
tetur calami-
tate.*

*Neque in
periculo ob-
liviscent
omnia pec-
cata.*

*Sed tantum
in articulo,
vel periculo
mortis, quā-
do non potest
confiteri.*

*[Nam, si con-
fessus sit cum
attritione
cognita, non
tenerat con-
teri.]*